

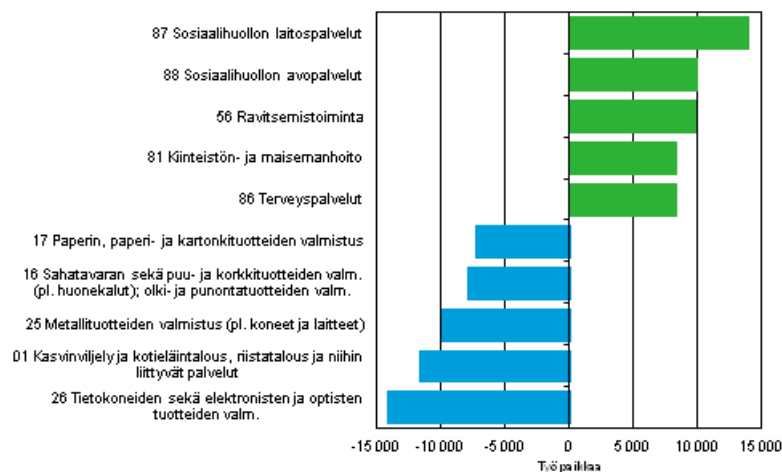
Työssäkäynti 2012

Toimiala, työnantajasektori ja työpaikat

Teollisuuden toimialoilta vähentynyt 76 300 työpaikkaa vuosina 2007–2012

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan vuonna 2012 eniten työpaikkoja oli terveyspalvelujen toimialalla, 182 100. Vuosina 2007–2012 terveyspalvelujen työpaikkojen määrä lisääntyi 8 300:lla. Viiden vuoden aikana uusia työpaikkoja tuli eniten sosiaalihuollon laitospalveluihin, 13 900 työpaikkaa. Eniten työpaikkoja vähentyi tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistuksesta, 14 200 työpaikkaa.

Viiden eniten kasvaneen ja pienentyneen toimialan työpaikkojen määrän muutos vuodesta 2007 vuoteen 2012

Vuonna 2012 Suomessa oli noin 2,3 miljoonaa työpaikkaa. Työssäkäyntitilastossa yksi työllinen henkilö muodostaa yhden työpaikan. Työpaikkojen toimiala on luokiteltu Toimialaluokitus 2008:n mukaan. Tässä tiedot esitetään luokituksen 2-numerotasolla. Samalla luokituksella tietoja on saatavilla vuodesta 2007.

Vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrä on vähentynyt 29 200:lla eli 1,2 prosentilla. Vuonna 2012 suurimmat toimialat työpaikkojen määrällä mitattuna olivat terveyspalvelut (182 100 työpaikkaa), koulutus (168 100) ja vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa) (157 500).

Vuosina 2007–2012 suurimmat muutokset työpaikkojen määrissä tapahtuivat sosiaalihuollon laitospalveluissa (+13 900 työpaikkaa) ja tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistuksessa (–14 200). Kun tarkastellaan teollisuuden toimialoja eli luokkia 10–33 (luokituksen pääluokka C), työpaikkojen määrä on vuodesta 2007 vuoteen 2012 laskenut 76 300:lla eli 19,2 prosentilla. Vuonna 2012 teollisuuden työpaikkoja oli 321 200. Terveys- ja sosiaalipalvelujen toimialat 86–88 (pääluokka Q) ovat kasvaneet 32 100 työpaikalla eli 9,1 prosenttia. Vuonna 2012 työpaikkoja oli sosiaali- ja terveystalouksissa 383 600.

Vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrä laski joka vuosi yhdeksällä toimialalla. Pienentyvien toimialojen ryhmässä suurimmat vähennykset ovat tapahtuneet tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistuksessa (–14 200 työpaikkaa). Seuraavaksi eniten työpaikkoja on vähentynyt paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistuksesta (–7 400) ja metallien jalostuksesta (–3 300).

Kasvavia toimialoja, joilla työpaikkojen määrä on noussut vuosittain vuosien 2007–2012 aikana, oli yhteensä 11. Näillä toimialoilla eniten nousua on tapahtunut sosiaalihuollon laitospalvelujen työpaikkamäärässä (+13 900 työpaikkaa). Seuraavaksi eniten työpaikkoja on tullut ravitsemistoimintaan (+9 800) ja kiinteistön- ja maisemanhoitoon (+8 300).

Maakuntien väliset erot

Maakunnittain tarkasteltuna työpaikkojen kokonaismäärä on vuosina 2007–2012 kasvanut vain Uudellamaalla (+11 200 työpaikkaa), Pohjois-Pohjanmaalla (+460) ja Pohjanmaalla (+50 työpaikkaa). Määrä on vähentynyt eniten Varsinais-Suomessa (–8 400).

Kaikissa maakunnissa on sekä kasvaneita että pienentyneitä toimialoja. Työpaikkojen määrän lisääntyminen on vuosien 2007–2012 aikana keskittynyt lähes kaikissa maakunnissa terveystalouksiin sekä sosiaalihuollon avo- ja laitospalveluihin. Suurimpana poikkeuksena on Satakunta, missä työpaikkojen määrä on noussut eniten ravitsemistoiminnan toimialalla (+910 työpaikkaa).

Maakunnittain eniten pienentyneet toimialat vaihtelevat paljon. Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Etelä- ja Pohjois-Savossa sekä Pohjois-Karjalassa eniten työpaikkoja on hävinnyt kasvinviljelyn ja kotieläintalouden, riistatalouden ja niihin liittyvien palveluiden toimialalta. Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa eniten laskua on tapahtunut tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistuksen työpaikoissa. Keski-Suomessa, Kymenlaaksossa ja Kainuussa suurimmat vähennykset ovat tapahtuneet paperin ja paperi- ja kartonkituotteiden valmistuksessa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Toimialat, jotka pienentyneet joka vuosi vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan.....	4
Liitetaulukko 2. Toimialat, jotka kasvaneet joka vuosi vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan.....	4
Liitetaulukko 3. Eniten pienentyneet toimialat maakunnittain vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan.....	5
Liitetaulukko 4. Eniten kasvaneet toimialat maakunnittain vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan.....	6
Laatuseloste: työssäkäyntitilasto.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Toimialat, jotka pienentyneet joka vuosi vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan

Toimiala, TOL 2008 (2-nro)	Vuosi, työpaikkojen määrä							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Muutos 2007-2012	Muutos 2007-2012, %
13 Tekstiilien valmistus	5 187	4 612	4 049	3 918	3 828	3 520	-1 667	-32,1
15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	2 189	2 014	1 830	1 719	1 701	1 554	-635	-29,0
17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	26 561	24 435	21 454	20 846	20 205	19 200	-7 361	-27,7
18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	13 115	12 481	11 172	10 729	10 306	9 803	-3 312	-25,3
24 Metallien jalostus	16 641	16 592	14 596	14 477	14 454	13 327	-3 314	-19,9
26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	39 856	39 119	35 088	32 984	30 040	25 611	-14 245	-35,7
32 Muu valmistus	6 244	5 574	5 224	5 142	5 109	5 082	-1 162	-18,6
79 Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta; varauspalvelut	5 888	5 774	5 146	4 956	4 839	4 654	-1 234	-21,0
95 Tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus	4 676	4 627	4 278	4 254	4 169	4 001	-675	-14,4

Liitetaulukko 2. Toimialat, jotka kasvaneet joka vuosi vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan

Toimiala, TOL 2008 (2-nro)	Vuosi, työpaikkojen määrä							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Muutos 2007-2012	Muutos 2007-2012, %
07 Metallimalmien louhinta	731	971	1 096	1 392	1 700	2 088	1 357	185,6
09 Kaivostoimintaa palveleva toiminta	72	218	228	312	359	390	318	441,7
56 Ravitsemistoiminta	61 857	65 617	65 772	67 256	69 608	71 692	9 835	15,9
69 Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut	19 408	19 806	20 121	20 830	21 537	21 848	2 440	12,6
70 Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	12 392	13 478	13 695	14 772	15 673	16 341	3 949	31,9
75 Eläinlääkintäpalvelut	1 319	1 490	1 568	1 707	2 065	2 147	828	62,8
80 Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	9 033	10 149	10 160	10 165	10 218	10 508	1 475	16,3
81 Kiinteistön- ja maisemanhoito	59 172	61 033	62 737	64 788	66 513	67 438	8 266	14,0
87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	72 550	74 041	78 833	80 991	83 684	86 454	13 904	19,2
90 Kulttuuri- ja viihdetoiminta	8 676	9 369	9 601	10 028	10 330	10 416	1 740	20,1
93 Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	15 954	17 071	17 743	18 067	18 359	18 939	2 985	18,7

Liitetaulukko 3. Eniten pienentyneet toimialat maakunnittain vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan

Maakunta	Toimiala, TOL 2008 (2-nro)	Vuosi, työpaikkojen määrä			
		2007	2012	Muutos 2007-2012	Muutos 2007-2012, %
Koko maa	26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	39 856	25 611	-14 245	-35,7
Ahvenanmaa - Åland	50 Vesiliikenne	3 273	2 352	-921	-28,1
Etelä-Karjala	16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus	1 129	563	-566	-50,1
Etelä-Pohjanmaa	01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	7 346	6 221	-1 125	-15,3
Etelä-Savo	01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	3 915	3 170	-745	-19,0
Kainuu	17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	592	4	-588	-99,3
Kanta-Häme	84 Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	4 978	4 521	-457	-9,2
Keski-Pohjanmaa	01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	2 547	2 289	-258	-10,1
Keski-Suomi	17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	2 480	1 576	-904	-36,5
Kymenlaakso	17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	3 979	2 328	-1 651	-41,5
Lappi	84 Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	5 366	4 675	-691	-12,9
Pirkanmaa	26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	5 135	2 793	-2 342	-45,6
Pohjanmaa	01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	4 932	4 250	-682	-13,8
Pohjois-Karjala	01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	3 586	3 039	-547	-15,3
Pohjois-Pohjanmaa	26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	7 605	5 001	-2 604	-34,2
Pohjois-Savo	01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	6 251	5 335	-916	-14,7
Päijät-Häme	16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus	2 980	1 738	-1 242	-41,7
Satakunta	25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	3 207	2 342	-865	-27,0
Uusimaa	26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	16 412	12 534	-3 878	-23,6
Varsinais-Suomi	26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	6 797	2 992	-3 805	-56,0

Liitetaulukko 4. Eniten kasvaneet toimialat maakunnittain vuodesta 2007 vuoteen 2012 työpaikkojen määrän mukaan

Maakunta	Toimiala, TOL 2008 (2-nro)	Vuosi, työpaikkojen määrä			
		2007	2012	Muutos 2007-2012	Muutos 2007-2012, %
Koko maa	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	72 550	86 454	13 904	19,2
Ahvenanmaa - Åland	86 Terveyspalvelut	1 129	1 310	181	16,0
Etelä-Karjala	81 Kiinteistön- ja maisemanhoito	1 275	2 134	859	67,4
Etelä-Pohjanmaa	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	3 057	3 624	567	18,5
Etelä-Savo	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	3 085	3 559	474	15,4
Kainuu	07 Metallialmien louhinta	69	546	477	691,3
Kanta-Häme	88 Sosiaalihuollon avopalvelut	3 022	3 602	580	19,2
Keski-Pohjanmaa	86 Terveyspalvelut	2 334	2 565	231	9,9
Keski-Suomi	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	3 697	4 822	1 125	30,4
Kymenlaakso	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	3 189	4 189	1 000	31,4
Lappi	07 Metallialmien louhinta	226	896	670	296,5
Pirkanmaa	86 Terveyspalvelut	15 930	17 226	1 296	8,1
Pohjanmaa	88 Sosiaalihuollon avopalvelut	3 677	4 640	963	26,2
Pohjois-Karjala	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	2 100	2 896	796	37,9
Pohjois-Pohjanmaa	88 Sosiaalihuollon avopalvelut	6 412	8 491	2 079	32,4
Pohjois-Savo	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	2 880	3 632	752	26,1
Päijät-Häme	86 Terveyspalvelut	6 453	6 960	507	7,9
Satakunta	56 Ravitsemistoiminta	1 916	2 822	906	47,3
Uusimaa	86 Terveyspalvelut	46 789	50 622	3 833	8,2
Varsinais-Suomi	87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	7 079	8 339	1 260	17,8

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto

Relevanssi

Työssäkäyntitilastossa tuotetaan keskeiset työssäkäyntiä koskevat tiedot vuosittain. Ennen vastaavia tietoja voitiin tuottaa ainoastaan väestölaskentavuosina. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samoina vuodesta 1987 lähtien.

Tuotettavia tietoja ovat muun muassa väestön pääasiallinen toiminta, elinkeinokauden, ammatti, ammattiasema, työpaikkojen lukumäärä, työpaikan sijainti sekä väestön ja työvoiman koulutus- ja tulotiedot. Tietoja voidaan tuottaa kaikilla hallinnollisilla aluejaoilla ja koordinaattipohjaisilla aluejaoilla (esimerkiksi postinumeroalueet, karttaruudut ja kuntien osa-alueet).

Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskaudet). Tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta työlliseen työvoimaan kuuluville on saatavilla väestölaskentavuosilta vuodesta 1970 viisivuotiskäytävällä, vuodelta 1993 sekä vuodesta 2004 lähtien vuosittain.

Vuodesta 1993 lähtien työssäkäynnistä on tuotettu myös ennakkotietoja. Ennakkotietoja käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että aineistojen keskeneräisyydestä johtuen ennakkotietojen mukaiset työllisten määrät poikkeavat vuoteen 2005 saakka lopullisista luvuista ± 1 prosenttia koko maan tasolla. Tällä hetkellä vaihtelu on 0,2–0,3 prosenttia. Kunnittain vaihtelu voi olla suurempaakin.

Menetelmäkuvaus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto. Kunkin vuoden tilasto kattaa kaikki kyseisen vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Tilaston lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Suoraa tiedonkeruuta tapahtuu vain toimipaikkatietojen määrittämisessä monitoimipaikkaisten yritysten ja kuntien toimintayksiköiden palveluksessa oleville sekä ammatin määrittämisessä järjestäytymättömille yrityksille.

Yhteensä lopullisen työssäkäyntitilaston tilastotiedoston valmistamisessa käytetään noin 40 eri rekisterin tai tietoaineiston tietoja. Keskeisimpiä näistä ovat:

- väestötietojärjestelmä (Väestörekisterikeskus)
- verotuksen eri aineistot
- yksityisen sektorin erilaiset työ- ja palvelussuhderekisterit
- valtion ja kuntien palvelussuhderekisterit
- työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnhakijarekisteri
- Kansaneläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri
- Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri ja julkisyhteisöjen rekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri

Rekistereiden lisäksi tehdään joitakin lomakekyselyitä:

- tiedustelu monitoimipaikkaisissa yrityksissä työskentelevien toimipaikoista
- tiedustelu kunnan monitoimipaikkaisissa toimintayksiköissä työskentelevien toimipaikoista
- ammattitiedonkeruu

Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan ja päällekkäisyys toisaalta varmistaa sen, että järjestelmä ei ole niin haavoittuva; jos esim. työeläkejärjestelmästä ei saada tietoa työsuhteesta, voidaan tieto henkilön työllisyydestä päätellä verotuksen tietojen kautta.

Useat tiedot työssäkäyntitilastoon voidaan saada suoraan jostakin rekisteristä niitä juurikaan muuttamatta tai muokkaamatta. Tällaisia tietoja ovat esim. henkilön demografiset tiedot tai tulo- ja varallisuustiedot. Monia tietoja tuotetaan myös ns. rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle kunkin muuttujan arvo. Esimerkkinä tällaisesta muuttujasta on henkilön pääasiallinen toiminta. Sen päättelyssä tarvitaan tietoja henkilön iästä, työsuhteista, työttömyydestä, opiskelusta, eläkkeen saamisesta jne. Päättelysäännöt on muodostettu siten, että ne tuottavat mahdollisimman lähelle lomakepohjaisesti kerättyjen tietojen mukaiset tiedot. Päättelysääntöjen muodostamisessa on apuna käytetty aikaisempien väestölaskentojen tietoja ja rekisteritietoja samalta ajankohdalta. Päättelysääntöihin sisältyy myös eri aineistojen priorisointi siinä tapauksessa, kun tiedot ovat ristiriitaisia.

Oikeellisuus ja tarkkuus

Suomessa rekisteripohjaisten tietojen luotettavuutta tutkittiin jo ennen päätöstä rekisteripohjaiseen väestölaskentajärjestelmään siirtymisestä. Vuosien 1980 ja 1985 laskennoissa väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaavat tiedot kerättiin vielä lomakkeilla, mutta samanaikaisesti oli saatavilla myös rekisteripohjaisia tietoja. Vuoden 1980 väestölaskennassa tehtiin vertailututkimus 20 kunnan osalta ja vuoden 1985 väestölaskennan yhteydessä kaikkien kuntien osalta. Tutkimuksessa verrattiin rekisteripohjaisesti määriteltyä tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta ja ammattiasemasta lomakkeella kerättyyn tietoon. Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen osalta todettiin niin pieniksi, että päätös rekisteripohjaiseen tilastotuotantoon siirtymisestä voitiin tehdä.

Ensimmäisen kokonaan rekisteripohjaisen väestölaskennan yhteydessä vuonna 1990 tehtiin laaja luotettavuustutkimus. Rekisteritilastoja verrattiin otospohjaisen lomaketiedustelun antamiin tietoihin. Otos käsitti noin kaksi prosenttia rakennuksista, asunnoista ja henkilöistä. Luotettavuustutkimus osoitti, kuinka suurella osalla lomaketieto ja rekisteritieto poikkesivat toisistaan, mutta ei lopulta sitä, kumpi tieto oli oikea. Esimerkiksi useampaa työtä tekevä ilmoitti lomaketiedustelussa pääasialliseksi työkseen eri toimen kuin mihin rekisteripäättelyssä päädyttiin. Työssäkäyvä opiskelija tuli määritellyksi rekisteritiedoilla väistämättä työlliseksi, vaikka hän itse olisikin jättänyt työnsä kertomatta. Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei rekisteripohjaisten ja lomakepohjaisten tietojen ero ole suurempi kuin kahden lomakepohjaisen tiedon välinen ero. Vertailututkimuksia on julkaistu Tilastokeskuksen sarjoissa.

Tärkeimmäksi rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston laadunvalvontamenetelmäksi on kehittynyt työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona. Myös vuosien 1995 ja 2000 väestölaskennan luotettavuustutkimukset perustuivat työvoimatutkimuksen käyttöön vertailutietona.

Työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona toimii kahdella tasolla. Toisaalta seurataan näiden kahden menetelmän tuottamien tulosten tasoa ja toisaalta sitä, miten hyvin menetelmät tuottavat yksikkötasolla samalla tavoin luokiteltua tietoa. Yksikkötason vertailu tehdään ristiintaulukoimalla työvoimatutkimuksen otosaineiston henkilöiden saman ajankohdan rekisteripohjaiset ja haastatteluun perustuvat tiedot pääasiallisesta toiminnasta ja toimialasta keskenään. Vertailuja on tehty vuodesta 1987 lähtien.

Usein poikkeamat ovat selitettävissä rekisterijärjestelmän ja haastattelumenetelmän eroilla, eikä aina voida yksikäsitteisesti sanoa, kumpi menetelmä tuottaa oikean tuloksen eli välttämättä haastattelemallakaan saatu tieto ei ole absoluuttisen oikea. Usein todellisuuudessa on niin, että henkilö itse tai haastattelija joutuu tekemään päätöksen ristiriitaisen informaation pohjalta, kun taas rekisterimenetelmässä on laadittu yksikäsitteinen sääntö. Rekisterimenetelmän etuna on tällöin sen loogisuus: kone tekee ratkaisun aina samalla tavalla, mutta saman informaation omaavat henkilöt voivat päätyä eri lopputulokseen.

Ajantasaisuus

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet). Ennakkotiedot valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 16 kuukautta ja ammatti ja sosioekonominen asema noin 23 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

Saatavuus

Työssäkäyntitilaston kunnittaiset tiedot työllisistä, työpaikoista ja pääasiallisesta toiminnasta ovat saatavilla Tilastokeskuksen internetsivuilla maksuttomasta StatFin-tilastopalvelusta. Maksullisessa Väestötilastopalvelussa on eritellympää tietoa, myös kuntien osa-alueittain. Aineistoista tehdään erityisselvityksiä asiakkaan pyynnöstä.

Vuosina 1987–2001 työssäkäyntitilaston tietoja on julkaistu erillisissä työssäkäyntitilaston julkaisuissa. Viimeinen paperimuotoinen julkaisu, Työssäkäyntitilasto 2000–2001, sisältää työssäkäyntitilaston vuoden 2000 lopullisia tietoja ja vuoden 2001 ennakkotietoja.

Vertailukelpoisuus

Työssäkäyntitilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1987. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Tilastossa käytetyt luokitukset ovat muuttuneet vuosien mittaan. Esimerkiksi toimialaluokitus on muuttunut vuosina 1993, 2001 ja 2007 ja ammattiluokitus vuosina 1995 ja 2010. Luokitusmuutokset vaikuttavat aikaisempien vuosien vertailtavuuteen, sillä täydellisiä avaimia ei kaikkien luokitusten välille voi rakentaa. Tilastossa käytettävät luokitukset ja luokitusten väliset avaimet löytyvät Tilastokeskuksen internetsivuilla <http://www.tilastokeskus.fi/luokitukset>.

Myös muutokset lainsäädännössä vaikuttavat tilastojen vertailtavuuteen. Vuoden 1998 alusta tuli voimaan niin sanottu pätkätyölaki, jolloin myös lyhyet työsuhteet tulivat eläkevakuutuksen piiriin. Tämä lisäsi työllisten määrää jonkin verran.

Vuodesta 2005 työeläkevakuutuksen piiriin kuuluvat 18–67-vuotiaat, kun aiemmin työeläkevakuuttamisvelvollisuus alkoi jo 14 vuoden iästä lähtien. Tämä näkyy työssäkäyntitilastossa vuodesta 2005 alkaen nuorten työllisyyden vähenemisenä ja opiskelijoiden määrän kasvuna. Alaikäisten työssäkäyntiä ei pystytä rekisteritietojen perusteella luotettavasti tilastoimaan.

Apurahansaaajat on vuoden 2009 alusta lähtien vakuutettu maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisen lakisääteisen työeläketurvan piiriin, minkä seurauksena heidät määritellään yrittäjiksi.

Vuoden 2010 tilastosta lähtien yrittäjien määrittelyssä otetaan huomioon yrittäjätulojen lisäksi myös henkilöverotuksessa palkkatuloihin kuuluva niin sanottu yrittäjäpalkka (YEL-/MYEL-vakuutetun yrittäjän palkka), jota yrittäjänä toimiva voi saada esimerkiksi avoimen yhtiön yhtiömiehenä, kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä ja osakeyhtiön johtavassa asemassa toimivana osakkaana. Jos henkilö toimii vuoden viimeisellä viikolla sekä yrittäjänä että palkansaajana, henkilö määritellään yrittäjäksi, jos hänen yhteenlasketut yrittäjätulonsa ja -palkkansa ovat suuremmat kuin muut palkkatulot, ja päinvastoin. Yrittäjäpalkan huomioiminen yrittäjien määrittelyssä lisäsi yrittäjien määrää noin 3 300 henkilöllä vuoden 2010 tilastossa.

Vuosina 2010–2011 yrittäjien määrä nousi koko maassa 9 600:lla. Nousuun vaikutti se, että yrittäjän ja maatalousyrittäjän eläkelain yrittäjämäärittelmä laajeni vuoden 2011 alusta. Yrittäjäksi määritellään osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia yrityksen osakkeista tai jolla on yksin yli 30 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jolla on muussa yhteisössä vastaava määräämisvalta. Aiemmin raja oli 50 prosenttia.

Ennen vuotta 1987 väestön taloudellista toimintaa kuvaavia kuntatasoisia tietoja on tuotettu lomakepohjaisissa väestölaskennoissa (vuosilta 1950, 1960, 1970, 1975, 1980 ja 1985). Erot rekisteri- ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen välillä ovat osoittautuneet sen verran pieniksi, että vertailtavuutta ajassa voidaan pitää suhteellisen hyvänä muiden kuin edellä mainittujen luokitusmuutosten vuoksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

Yhtenäisyys

Tietoja väestön taloudellisesta toiminnasta saadaan myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, joka on kuukausittain tehtävä otostutkimus. Tiedot poikkeavat keruutavasta ja työllisten päättelystä johtuen

jonkin verran työssäkäyntitilaston tiedoista. Muun muassa työllisten määrä on työvoimatutkimuksessa joitakin prosentteja suurempi.

Ammattitietoja koskevia tilastoja julkaistaan Tilastokeskuksessa työssäkäyntitilaston lisäksi myös palkkatilastoissa ja työvoimatutkimuksessa. Palkkatilaston ammattitiedot ovat työssäkäyntitilaston ammattitiedon tärkein tiedonlähde, joten tiedot ovat melko lähellä toisiaan. Palkkatilaston tiedoista puuttuvat kuitenkin yrittäjät, yritysten ylin johto, alle viisi henkeä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden päätoimialana on maa-, metsä- tai kalatalous. Työssäkäyntitilaston ja työvoimatutkimuksen ammattitiedot tulevat eri lähteistä ja koskevat eri ajanjaksoja – työvoimatutkimus tehdään kuukausittain, kun työssäkäyntitilaston viiteajanjakso on vuoden viimeinen viikko. Myös tilastojen käyttämät käsitteet poikkeavat hieman toisistaan. Esimerkiksi työssäkäyntitilastossa yrittäjistä luokitellaan johtajiksi ainoastaan ne, joiden yrityksen koko on yritysrekisterin mukaan vähintään 5 henkilötyövuotta, muuten yrittäjien ammatit määritellään yrityksen toimialan mukaan muihin ammattien pääryhmiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tilastoa työttömien työnhakijoiden määrästä. TEM:n työnhakijarekisterin tiedot kertovat työttömien työnhakijoiden määrän kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Työssäkäyntitilaston tieto työttömyydestä perustuu TEM:n työnhakijarekisterin tietoihin. Siten työssäkäyntitilaston ja TEM:n luvut työttömyydestä ovat suhteellisen lähellä toisiaan.

Lisätietoja

Aura Pasila 029 551 3576
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
tyossakaynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-5528 (pdf)